

การประเมินหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
The Evaluation of Industrial and Organizational Psychology
Curriculum, Faculty of Humanities and Social Science,
Suan Dusit Rajabhat University

เมธาวี อุดมธรรมานภาพ^๑
อัมพร ศรีประเสริฐสุข^๒
ปทุมพร โพธิ์กาศ^๓
ศรินทร์ ก่อเลิศวรพงศ์^๔

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ อาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ผลการประเมินหลักสูตร ใน ๓ ด้านหลัก คือ ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นย่อยของแต่ละด้าน พบว่าผลการประเมินในทุกด้านได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด ยกเว้นการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น ในด้านสถานที่เรียน ในกลุ่มอาจารย์ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก

๒. ผลการประเมินกลุ่มนักศึกษา ใน ๓ ด้านหลัก คือ ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นย่อย พบว่าผลการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น ด้านสถานที่เรียน นักศึกษามีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : หลักสูตร, ประเมินผลหลักสูตร, จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ,

^๑อาจารย์ประจำหลักสูตรปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

^๒คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

^๓คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

^๔คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

Abstract

The objectives of this research were to evaluate the Industrial and Organizational Psychology Curriculum and to use the study results to improving and developing Industrial and Organizational Psychology Curriculum. 100 samples were lecturers and students in Industrial and Organizational Psychology Department. The data were collected by 5-rating scale questionnaire of "Evaluation of Industrial and Organizational Psychology Curriculum" and then analyzed by percentage, mean, and standard deviation (S.D.). The research results were as follows:

1. The evaluation in 3 domains in curriculum; basic factors and method of teaching and curriculum management, was at the high level. In sub domain, the evaluation of overall was also at the high level except only in basic factors. In the part of location, the evaluation from lecturers was at a high level.

2. From student's opinion, the evaluation in 3 domains in curriculum; basic factors and method of teaching and curriculum management, was at a high level. In the part of sub domain, the evaluation in basic factors and in the part of location was at a medium level.

Keywords: Curriculum, Curriculum evaluation, Industrial and Organizational Psychology

บทนำ

หลักสูตรถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต้นๆของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพที่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมและจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและผู้เข้ารับบริการทางการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผลผลิตทางการศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายได้ก็คือ หลักสูตร (กาญจนาคุณรักษ์, ๒๕๒๗: ๑) โดย หลักสูตรที่ดีควรมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ความก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ ตอบสนองความต้องการของสังคม และเสริมสร้างคุณธรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สันต์ ธรรมบำรุง, ๒๕๒๗: ๑)

การประเมินหลักสูตรจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหลักสูตรทราบถึงปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร เพราะการประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนานั้นว่าเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใดหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข และเพื่อตรวจสอบดูว่า หลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข (วิชัย วงษ์ใหญ่, ๒๕๓๕ ก : ๒๐๓) ผลการประเมินหลักสูตร จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม

ยิ่งขึ้น และส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งใจซึ่งการประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบปัญหาและข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจนต่อไป(ทิตานา แคมมณี, ๒๕๓๕ : ๑๓๓-๑๓๔)

จากความสำคัญของการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม หลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ฉบับปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ได้เปิดการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งหากนับถึงปัจจุบันพ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นเวลา ๒ ปีการศึกษา จึงได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อที่จะได้ทราบถึงข้อดีข้อจำกัด ปัจจัยตัวแปร ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งความคาดหวังและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำผลจากการประเมินครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวให้เป็นหลักสูตรที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนองค์กร ชุมชนและสังคมได้อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร

๒. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ อาจารย์ นักศึกษาและสิ่งประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตร

๓. เพื่อประเมินความเหมาะสมใน

การจัดกระบวนการเรียนการสอน

๔. เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรของหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

วิธีการศึกษา

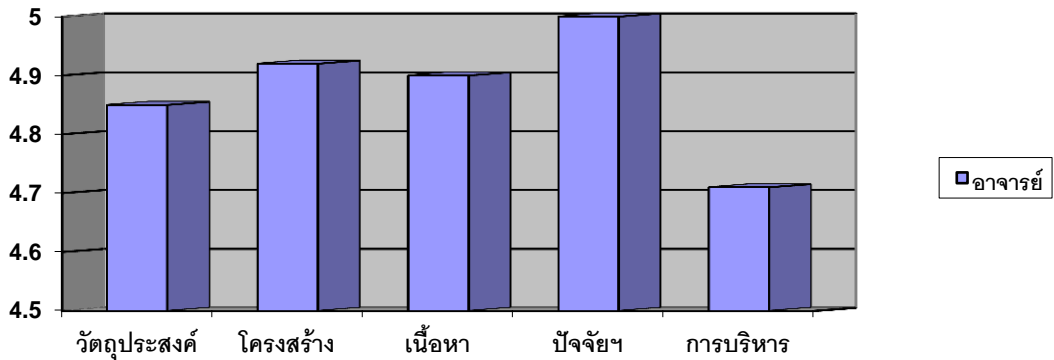
การศึกษาครั้งนี้ เป็นการดำเนินการประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการสำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ อาจารย์ นักศึกษา และสื่อประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ จำนวน ๗ คน และนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ชั้นปีที่ ๑ - ๒ (รหัส ๕๕,๕๖) จำนวน ๑๒๕ คน รวมทั้งสิ้น ๑๓๒ คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้หลักการของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๕ (ศิริชัย กาญจนวาสีและคณะ, ๒๕๔๔ : ๑๓๒) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๙๙ คน เพื่อให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่มีความเหมาะสม คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ประจำหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ จำนวน ๖ คน และนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ชั้นปีที่ ๑ - ๒ (รหัส ๕๕,๕๖) จำนวน ๙๔ คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยหลักทฤษฎีความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไป

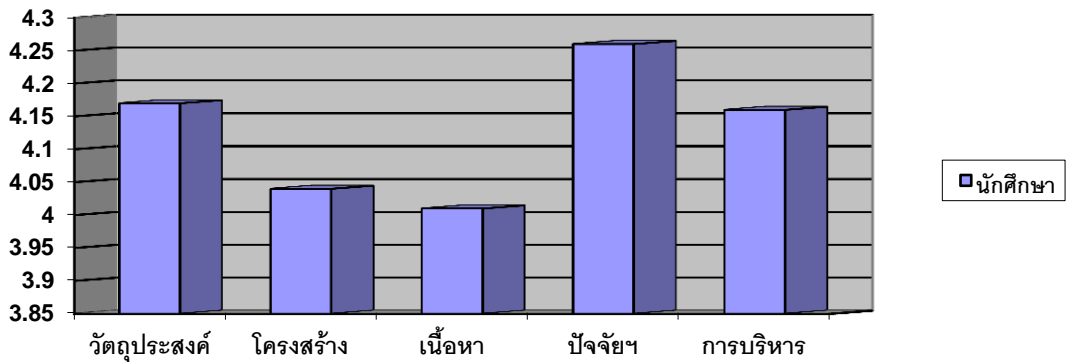
ประเมินหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยแบบประเมินจำนวน ๒ ฉบับ คือแบบประเมินสำหรับอาจารย์และนักศึกษาโดยทั้งสองฉบับ แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ ๒ แบบประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร ตอนที่ ๓ แบบประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น และตอนที่ ๔ แบบประเมินเกี่ยวกับกระบวนการผลิตด้านการบริหารหลักสูตร ซึ่งคณะผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงจากแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ปีพ.ศ. ๒๕๕๑ (๒๕๕๓) โดยศึกษา ตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งศึกษารายละเอียดของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษา สร้างแบบประเมินให้ข้อกระทงคำถามมีความตรงในเนื้อหาและความครอบคลุมปัญหาที่ต้องการศึกษา นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อหาความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) ได้ข้อคำถามจำนวนทั้ง ๔ ตอน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๖๘ ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เนื้อหาส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินหลักสูตรของอาจารย์และนักศึกษาประจำหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ใน ๕ ประเด็น คือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ภาพแผนภูมิแสดงระดับคะแนนเฉลี่ยในการประเมินของอาจารย์

ภาพแผนภูมิแสดงระดับคะแนนเฉลี่ยในการประเมินของอาจารย์

สรุปผลการศึกษา

๑. ผลการประเมินกลุ่มอาจารย์ พบว่า ผลการประเมินหลักสูตร ใน ๓ ด้านหลัก คือ ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่าผลการประเมินในทุกด้านได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด ยกเว้นในด้านสถานที่เรียน ในกลุ่มอาจารย์ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก

๒. ผลการประเมินกลุ่มนักศึกษา พบว่าผลการประเมินหลักสูตรใน ๓ ด้านหลัก คือ ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า ผลการ

ประเมินด้านสถานที่เรียน นักศึกษามีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการประเมินหลักสูตร จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การประจำปี การศึกษา ๒๕๕๖ ซึ่งได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม คือ อาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

ผลการวิจัยในกลุ่มอาจารย์ พบว่า ผลการประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีผลการประเมินคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกด้าน ในระดับมากที่สุด ส่วนในด้านปัจจัยเบื้องต้นได้แก่ด้าน

คุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านตำราเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลการสอน รวมถึงด้านการบริหารหลักสูตร มีผลการประเมินเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านสถานที่เรียนเพียงด้านเดียวที่ได้รับผลการประเมินระดับมาก

ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นผู้ที่มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง และการจัดการภายในหลักสูตรเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความเข้าใจแนวทาง และนโยบายต่างๆ ของมหาวิทยาลัยในส่วนของการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีจึงทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ส่วนในด้านสถานที่เรียนที่มีผลการประเมินระดับมาก อาจเนื่องมาจากการจัดสรรห้องเรียนของทางมหาวิทยาลัยที่ระเบียบของการจัดสรรที่แน่นอน และอาจารย์ผู้สอนเองก็มีความเข้าใจในระบบการจัดสรรดังกล่าว แต่ในบางกรณีห้องเรียนอาจมีสภาพหรือขนาดที่ไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาหรือบางคาบเรียน ซึ่งทางหลักสูตรก็ได้มีนโยบายในการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

ในส่วนของผลการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มนักศึกษา พบว่า ผลการประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีผลการประเมินคะแนนเฉลี่ยทุกด้าน ในระดับมาก ส่วนในด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ด้านคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนด้านตำราเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลการสอน รวมถึงด้านการบริหารหลักสูตรมีผลการประเมินเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านสถานที่เรียนเพียงด้านเดียวที่ได้รับผลการประเมินเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ซึ่งผลการประเมินของนักศึกษาที่อยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะหลักสูตรได้มีการชี้แจงรายละเอียด รวมถึงข้อมูลต่างๆของหลักสูตรให้นักศึกษาได้ทราบเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมตัวสำหรับการเรียน ตั้งแต่การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ตลอดจนมีการให้ข้อมูลต่างๆแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ในหลายช่องทาง อาทิ เว็บไซต์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหลักสูตร และ อาจารย์ที่ปรึกษา จึงทำให้นักศึกษาได้ทราบข้อมูลต่างๆของหลักสูตร และมีช่องทางในการติดต่อและแจ้งข้อเสนอนั้นได้อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี จึงทำให้ผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

ในส่วนของผลการประเมินด้านสถานที่เรียนในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะด้วยสภาพของห้องเรียนในบางครั้งอาจมีสภาพที่ไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนมีขนาดเล็กเกินไป หรือมีจำนวนที่นั่งไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาหรือ การไม่สะดวกในการใช้ห้องเรียนในบางกรณี ซึ่งหลักสูตรจะได้มีการวางแผนการดำเนินการในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

๑. จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลหลักสูตรในส่วนของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า การประเมินค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์การประเมินในระดับมากขึ้นไป ซึ่งทางหลักสูตรควรจะมีการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการประเมินรายละเอียดรายด้าน ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในส่วนของการประเมินของกลุ่มอาจารย์

และกลุ่มนักศึกษา คือ ด้านสถานที่เรียน ซึ่งในส่วนนี้ทางหลักสูตรควรมีการพิจารณาการจัดสถานที่ร่วมกับทางสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การจัดการด้านสถานที่เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. จากผลการประเมินหลักสูตรจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่า การประเมินในกลุ่มของอาจารย์มีระดับผลการประเมินและค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมินในส่วนของนักศึกษา อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ตลอดจนวิธีการดำเนินงานของหลักสูตรและนโยบายของทางมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มนักศึกษาที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น หลักสูตรจึงควรมีการเผยแพร่และมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านโครงสร้างเนื้อหา ตลอดจนวิธีการดำเนินงานของหลักสูตรให้กับนักศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้นักศึกษาได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเพื่อเป็นการให้ข้อมูลในการพิจารณาด้านการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. เนื่องจากการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้เป็น การประเมินหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งในขณะที่ดำเนินการศึกษามีนักศึกษาจำนวน ๒ ชั้นปีที่เปิดการจัดการเรียนการสอน ในการศึกษาโครงการการประเมินผลหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การครั้งต่อไปควรทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาเพิ่มขึ้น ในแต่ละชั้นปีการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นและอาจมีการเปรียบเทียบผลการประเมินว่าในแต่ละชั้นปีว่ามีระดับความคิดเห็นในด้านต่างๆอย่างไร

๒. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต (ในกรณีที่มีนักศึกษาจบการศึกษาแล้ว) และผู้ประกอบการผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งข้อมูลที่ได้จะได้นำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๓. ควรมีการจัดโครงการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณานุรักษ์. **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร , ๒๕๒๗.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. **การพัฒนาหลักสูตร:หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ลีนเพลส, ๒๕๓๙.
- ทศนา แชมมณี. **การประเมินผลหลักสูตร**. รวมบทความทางการประเมินโครงการ เล่มที่ ๔. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. **การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์, ๒๕๔๔.
- สันต์ ธรรมบำรุง. **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.
- หลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. **การประเมินหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑**. หลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๓.